

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8Co/53/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7819203270
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7819203270.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Jany Dudíkovej a Mgr. Miloša Greguša v právnej veci navrhovateľky W. H. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v S. č. XX zastúpenej JUDr. Luciou Bakošovou advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie v Rožňave na Šafárikovej ulici č. 20 proti povinnému R. H. nar. X.X.XXXX bývajúceho v S. č. XX zastúpeného JUDr. Ladislavom Csákóom advokátom so sídlom advokátskej kancelárie v Rožňave na Hviezdoslavovej ulici č. 4 v konaní o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky o odvolaní navrhovateľky a o odvolaní povinného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 6Pc/15/2019-248 zo dňa 2.7.2020 takto

rozhodol:

- I. Odmieťa odvolanie navrhovateľky proti výroku o zastavení konania v časti prevyšujúcej výšku príspevku na výživu rozvedenej manželky 250 Eur mesačne.
- II. Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch o zamietnutí návrhu a o trovách konania.
- III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. konanie v časti prevyšujúcej výšku príspevku na výživu rozvedenej manželky 250 Eur mesačne na návrh navrhovateľky zastavil. Výrokom II. návrh navrhovateľky, aby súd zaviazal povinného platiť jej príspevok na rozvedenú manželku 250 Eur mesačne od podania návrhu zamietol a výrokom III. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Výrok o čiastočnom zastavení konania odôvodnil ust. § 29 CMP, keďže navrhovateľka v tejto časti vzala svoj návrh späť. Návrh vo veci samej zamietol z dôvodu, že na strane navrhovateľky neboli zistené okolnosti svedčiacie o tom, že nie je schopná sama sa živiť a uspokojovať tak svoje základné odôvodnené potreby, čo je esenciálnym predpokladom, aby bolo možné jej návrhu o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky vyhovieť. Poukázal na to, že medzi účastníkmi nebolo sporné, že navrhovateľka sama uhrádza náklady spojené s bývaním a réžiou rodinného domu, v ktorom býva, avšak rovnako nebolo sporné ani to, že býva bezodplatne v rodinnom dome patriaceho do výlučného vlastníctva povinného, čo je potrebné považovať za formu vecného príspevku na výživu navrhovateľky zo strany jej bývalého manžela. Súd prvej inštancie konštatoval, že v období od podania návrhu, t.j. od 8.10.2019 do 31.12.2019, kedy bola navrhovateľka nezamestnaná a rovnako aj v čase rozhodovania, hoci bola navrhovateľka zamestnaná a mala stály príjem, aj keď len vo forme minimálnej mzdy, povinný jej prispieval na výživu formou vecného príspevku na výživu tým, že jej umožnil bezodplatne bývať v rodinnom dome, ktorý je jeho výlučným vlastníctvom. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie nepristúpil k vykonaniu dokazovania ohľadom preukazovania aktivity v čase, keď bola navrhovateľka

nezamestnaná, pretože aj v tomto období jej povinný na výživu prispieval vyššie uvedenou formou vecného príspevku. Ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že v konaní bolo jednoznačne osvedčené, že navrhovateľkin zdravotný stav ju nevyradil z pracovného procesu, o čom svedčí aj skutočnosť, že od 1.1.2020 bola riadne zamestnaná. Poukázal aj na to, že samotná skutočnosť, že ak jeden z rozvedených manželov, v tomto prípade povinný, má vyšší príjem, ak sú jeho majetkové pomery na vyššej úrovni ako sú majetkové pomery druhého z rozvedených manželov, v tomto prípade navrhovateľky, automaticky to neznamená vznik nároku na príspevok na výživu rozvedeného manžela. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

3. Proti tomuto rozsudku, len čo do jeho výroku o náhrade trov konania, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie povinný z dôvodu, že v konaní bol v plnom rozsahu úspešný, navrhovateľka zjavne zlomyseľne v rozpore s dobrými mravmi podala návrh na začatie konania, hoci veľmi dobre vedela, akého druhu príspevku sa domáha a teda aj to, že na rozdiel od manželského výživného pri príspevku na výživu rozvedenej manželky v žiadnom prípade neplatí zásada, že by životná úroveň rozvedených manželov mala byť rovnaká, ba čo viac, táto ani len podobná nemusí byť, pretože zákonné kritériá v tomto smere sú vyjadrené v ust. § 72 ods. 1 Zákona o rodine a tými sú na strane povinného, ako bývalého manžela, jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, kým na strane oprávneného bývalého manžela je jeho neschopnosť sám sa živiť. Navrhovateľka túto skutočnosť predpokladanú zákonom, nevedela preukázať, a preto veľmi dobre vedela, že v konaní nemôže uspieť. O to viac, že si bola vedomá toho, že on jej zabezpečuje možnosť bezplatného bývania v rodinnom dome, ktorého je výlučným vlastníkom. Poukázal aj na skutočnosť, že akonáhle sa otvorila otázka, že jedinou pravou príčinou toho, prečo nie je zamestnaná a nikde nepracuje, je jej neochota pracovať, vzápätí si dokázala nájsť zamestnanie a dosahovať tak príjem zo závislej činnosti. Tým sama preukázala, že jej tvrdenia, že nemôže pracovať pre zlý zdravotný stav, sú zjavne zavádzajúce a že koná v rozpore s dobrými mravmi v úmysle ťažiť z toho, že on ťažko peniaze zarába. Aj keď si je vedomý, že v zmysle ust. § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, je hlboko presvedčený o tom, že v tomto prípade by bolo spravodlivé postupovať v zmysle ust. § 55 CMP, podľa ktorého môže súd náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o trovách konania však nijako neodôvodnil, čím mu znemožnil, aby mohol uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navyše rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie o náhrade trov konania nebolo vôbec odôvodnené, považuje ho za nepreskúmateľné. Z uvedených dôvodov navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v jeho výroku o trovách konania zmeniť tak, že mu prizná právo na náhradu všetkých trov konania v rozsahu 100 %, alternatívne navrhol rozsudok v napadnutej časti rozhodnutia zrušiť a vrátiť ho súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Navrhovateľka vo svojom vyjadrení k odvolaniu povinného voči výroku o náhrade trov konania uviedla, že povinný síce navrhoval, aby mu súd prvej inštancie priznal náhradu trov konania, avšak svoj návrh žiadnymi argumentmi neodôvodnil. Poukázala na to, že v civilnom mimosporovom konaní nie je možné hovoriť pri náhrade trov konania o úspechu alebo neúspechu niektorého účastníka v konaní, a preto ani plný úspech v konaní nemôže byť okolnosťou pre aplikáciu ust. § 55 CMP, ktoré súd použije len vo výnimočných prípadoch. Je toho názoru, že na strane povinného neexistujú žiadne okolnosti, pre ktoré by mu mala byť priznaná náhrada trov konania. Bolo by pritom spravodlivé, aby bola náhrada trov konania priznaná jej s prihliadnutím na okolnosti prípadu, najmä na jej nepriaznivé majetkové pomery, na jej podlomený zdravotný stav a minimálne pracovné skúsenosti, ktoré ju obmedzujú v tom, aby si našla adekvátne a lepšie platené zamestnanie. Odvolanie povinného považuje za nedôvodné.

5. Povinný vo vyjadrení k vyjadreniu navrhovateľky uviedol, že navrhovateľka evidentne koná v rozpore s dobrými mravmi, návrh podala účelovo z pomsty, i keď je očividné v zmysle vykonaných dôkazov, že v konaní nemôže uspieť, všetky jej kroky smerujú k vyvolaniu dojmu, že ona je sociálne odkázanou osobou. Navrhol, aby odvolací súd, čo do výroku o trovách konania, rozhodol v zmysle jeho návrhu.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľka proti všetkým jeho výrokom. Rozhodnutie považuje za nezákonné, nespravodlivé a nepreskúmateľné najmä pre nedostatok dôvodov v jeho odôvodnení. Podľa jej názoru napadnuté rozhodnutie je zmätočné, vychádza z neúplného skutkového základu, ktorý si súd nesprávne vyložil a rozhodol predčasne a nesprávne. Uviedla, že súd prvej inštancie nevykonal ňou navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a to aj napriek tomu, že v nesporových konaniach sa uplatňuje vyšetrovacía

zásada. Nestotožňuje sa s odôvodnením, čo sa týka zdravotných problémov a s tým spojeným obmedzením na trhu práce. Konajúci súd sa nezaoberal inými skutočnosťami, ktoré jej objektívne bránia sa zamestnať. Okrem zdravotných ťažkostí je to spôsobené aj tým, že v regióne, v ktorom navrhovateľka býva, je vysoká nezamestnanosť a nie je ľahké si nájsť vhodnú prácu. Poukázala na to, že si po celý čas aktívne hľadala prácu, o čom svedčí aj spis ÚPSVaR, ktorý navrhla pripojiť. Zúčastňovala sa rozličných rekvalifikácií, aktívnych prác, kurzov a programov na opätovné zaradenie na trh práce. O jej aktivite svedčí aj fakt, že si prácu našla a od januára 2020 sa zamestnala. S obdobím od podania návrhu (8.10.2019) do 31.12.2019 sa súd prvej inštancie nevysporiadal, v tomto období bola nezamestnaná, nemala žiaden príjem a nemala nárok na štátne dávky. Poukázala aj na to, že súd prvej inštancie sa nedostatočne zaoberal príčinami rozvratu vzťahov medzi účastníkmi konania, pritom návrh na rozvod manželstva podal povinný, odsťahoval sa zo spoločnej domácnosti, hrubo porušoval svoje manželské povinnosti, bol jej neverený, našiel si mimomanželskú známosť a začal žiť s novou partnerkou v ubytovni s mesačným nájomným vo výške 550 Eur. Namietala, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav aj z toho hľadiska, že nezisťoval, akými finančnými prostriedkami povinný disponoval v rozhodnom období, aký mal príjem z podnikateľskej činnosti a celkovú majetkovú situáciu. Má za to, že majetková situácia povinného mu jednoznačne umožňovala prispievať na jej výživu bez toho, aby sa čo i len znížila jeho životná úroveň. Uviedla, že povinný žije luxusným životom. Okrem toho, že platí nájom v centre mesta v sume 550 Eur mesačne spolu so svojou novou partnerkou, na sociálnych sieťach sa prezentuje nákladnými dovolenkami v zahraničí, i na Slovensku. Zdôraznila, že v období od 8.10.2019 do 31.12.2019 preukázateľne nemala žiaden príjem a od 1.1.2020 bol jediným zdrojom jej príjmu príjem z pracovného pomeru vo výške 467,70 Eur. Preukázala, že mesačne uhrádza náklady spojené s bývaním, mobilný paušál, internet, okrem toho je nesporné, že má ďalšie zvýšené výdavky v súvislosti so zhoršeným zdravotným stavom, má nevyhnutné náklady aj na zabezpečenie stravovania, ošatenia a hygieny. Žije s dcérou, ktorá študuje na vysokej škole, čiže je nezaopatreným dieťaťom, nakoľko sa sústavne pripravuje na budúce povolanie. Povinný na výživu dcéry neprispieva. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že zaviazá povinného prispievať na výživu rozvedenej manželky mesačne sumou 250 Eur od 1.10.2019 a žiadala nahradiť trovy konania v rozsahu 100 %. Alternatívne navrhla zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštancie, vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Povinný vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedol, že ho považuje za nedôvodné. Aj keď navrhovateľka vymenúva po stránke formálnej, aké rozhodnutie je potrebné považovať za nepreskúmateľné, neuvádza, v čom vidí konkrétne nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia. Napriek tomu, že namietala, že súd prvej inštancie nevykonal potrebné dôkazy, neuviedla žiaden dôkazný návrh, ktorý mala v konaní predniesť a ktorý by súd nebol akceptoval. Zdôraznil, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym právnym záverom, pričom poukázal na to, že navrhovateľka už aj v minulosti bola zamestnaná u rôznych zamestnávateľov, vždy ale len veľmi krátku dobu. Táto skutočnosť nesvedčí o jej zdravotných ťažkostiach, ale spolu s faktom, že od 1.1.2020 sa dokázala zamestnať, skôr svedčí o jej negatívnom vzťahu k práci s tým, že kým nie je donútená k tomu, aby pracovala, mieni sa vyhýbať poctivej práci a radšej si hľadá cestičky, ako si získať financie potrebné k životu bezpracne. Nemôže obstať ani jej tvrdenie o vysokej nezamestnanosti v regióne, pretože nepreukázala, že by sa bola o prácu riadne uchádzala, navyiac v konaní preukázal, že boli viaceré voľné pracovné miesta aj v ich regióne, napr. spoločnosť F. a.s. či Q. W. s.r.o., ale aj iné. Tým bolo podľa povinného dokazovaním ustálené, že navrhovateľka nepracovala pre subjektívne dôvody spočívajúce v jej osobe a aj keď nepracovala, pracovať mala možnosť a bolo jej vecou, že túto príležitosť nevyužila. Poukázal aj na jej tvrdenie, že nemala nárok na žiadne štátne dávky. Toto tvrdenie opäť ničím nepreukázala a navyiac, aj tak to nemá žiadnu relevanciu. Uviedol, že mala pracovať a nebola by odkázaná na štátne dávky. Ani nepreukázala, že o ne žiadala. Na základe uvedeného sa povinnému javí, že navrhovateľka sa domáhala príspevku na rozvedeného manžela v rozpore s dobrými mravmi. Odmieťa aj jej tvrdenie, že ich manželstvo sa rozpadlo len z dôvodov, ktoré by spočívali v jeho osobe. Považuje za zarážajúcu argumentáciu, že žije luxusne, pretože si dovoľí platiť nájomné vo výške 550 Eur za turistickú ubytovňu potom, čo mu bez právneho dôvodu zabránila bývať v jeho rodinnom dome, ktorý je v jeho výlučnom vlastníctve. Turistická ubytovňa patrí do kategórie najlacnejších bývaní. Poukázal aj na to, že ako živnostník mal síce vyšší numerický príjem ako navrhovateľka, ale práve z titulu jeho postavenia SZČO mal aj ďaleko vyššie výdavky. K tvrdeniu navrhovateľky o jej zlom zdravotnom stave povinný uviedol, že je pravdou, že sa liečila z epilepsie, avšak už 20 rokov nemala žiaden záchvat, navyiac epilepsia nie je chorobou, ktorá by uchádzača o zamestnanie diskvalifikovala z možnosti vykonávať prácu, hoci je pravda, že má za následok určité obmedzenia (zákaz vykonávania

práce osamote, vo výškach a pod.). Poukázal aj na to, že navrhovateľka je vyučená šička a preukázal, že v rozhodnom období v regióne boli práce v tejto profesii, pričom ide o prácu, akú môže vykonávať aj človek trpiaci epilepsiou. Už v konaní pred súdom prvej inštancie namietal správu lekárky MUDr. S., ktorá je neurologičkou avšak nemá odbornosť na pracovné právo. Preto namietal jej záver, že navrhovateľka má z dôvodu liečby na epilepsiu výrazne obmedzené možnosti pracovného uplatnenia. K zabezpečeniu výchovy ich dcéry povinný uviedol, že sa snaží s dcérou vychádzať maximálne dobre, plní si voči nej svoju vyživovaciu povinnosť, čoho dôkazom je fakt, že dcéra od neho nikdy nepožadovala výživné pre dospelé dieťa.

8. Navrhovateľka vo vyjadrení k vyjadreniu povinného uviedla, že o prácu sa riadne uchádzala, z toho dôvodu aj navrhla pripojiť spis ÚPSVaR ako dôkaz, ktorý však súd prvej inštancie zamietol. Aktívne sa zapájala do rozličných kurzov a rekvalifikačných programov, ktoré úrad práce organizoval. Uviedla, že je aktívna a schopná pracovať a po odchode žiteľa rodiny robila všetko preto, aby sa sama postarala o domácnosť a spoločnú dcéru. Zdravotný stav a minimálne pracovné skúsenosti ju však značne obmedzujú. Nárok na štátne sociálne dávky preukázala. Dôvody rozpadu manželstva mohla dosvedčiť aj ich dcéra, ktorú navrhla vypočuť, ale aj tento návrh bol zamietnutý. Považuje za nesporné, že v luxusnom nájomnom byte býva povinný so svojou novou partnerkou, s ktorou po odchode od navrhovateľky zdieľa spoločnú domácnosť. Susedia, známi, rodinní príslušníci by mohli taktiež potvrdiť, aké boli príčiny rozpadu ich manželstva a dosvedčili by, že hlavným dôvodom bola jeho mimomanželská známosť. Poprela, že by si povinný plnil vyživovaciu povinnosť voči dcére, čoho dôkazom je aj konanie vedené na Okresnom súde Rožňava o určenie výživného pre plnoletú dcéru vedené pod sp. zn. 8Pc/15/2020. Uviedla, že od augusta 2020 už s dcérou nebývajú v rodinnom dome povinného, ale presťahovali sa do jednoizbového sociálneho nájomného bytu, ktorý im poskytla dočasne obec Brzotín, čím sa jej zvýšili náklady na bývanie. Trvá na podanom návrhu.

9. Povinný k vyjadreniu navrhovateľky uviedol, že považuje za právne významnú skutočnosť, že medzi sporovými stranami nie je sporné a ich zhodnými tvrdeniami je nepochybne preukázané, že navrhovateľka už aj v minulosti bola opakovane zamestnaná u rôznych zamestnávateľov, vždy ale veľmi krátku dobu. Zdôraznil, že táto skutočnosť nesvedčí o jej zdravotných ťažkostiach, ale spolu s faktom, že aj toho času sa dokázala zamestnať, svedčí o jej negatívnom vzťahu k práci a o závere, že sa v jej osobe jedná o fluktuanta, ktorý sa vyhýba poctivej práci. Zároveň poukázal na priznanie navrhovateľky, že aj ona sama sa považuje za aktívnu a schopnú pracovať, ako aj to, že po jeho odchode ako žiteľa rodiny, robila všetko preto, aby sa sama postarala o domácnosť a spoločnú dcéru. Nevie, prečo tak nekonala už skôr, prečo sa nezamestnala a prečo neurobila aspoň minimum pre domácnosť a ich rodinu. Opätovne zdôraznil, že nielen on bol príčinou rozvratu manželstva. Svoju vyživovaciu povinnosť voči dcére si plnil, pričom je presvedčený, že práve navrhovateľka presvedčila dcéru, aby podala návrh na určenie výživného a tak sa vysporiadala s jeho procesnou obranou v tomto konaní. Navrhol vyhovieť jeho odvolaniu proti výroku o trovách konania a potvrdiť rozsudok vo veci samej za súčasného priznania práva na náhradu trov aj odvolacieho konania.

10. Navrhovateľka podaním doručeným odvolaciemu súdu dňa 29.1.2021 oznámila, že je opätovne nezamestnaná a od 1.1.2021 je zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie, o čom predložila oznámenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava. Zároveň uviedla, že povinný napriek tomu, že bol zaviazaný rozhodnutím Okresného súdu Rožňava v konaní vedenom pod sp. zn. 8Pc/15/2020 platiť na výživu dcéry sumou 180 Eur mesačne, túto povinnosť si neplní. Povinný neuhrádza ani svoj záväzok vyplývajúci z uznesenia Okresného súdu Rožňava sp. zn. 11C/55/2020 v konaní o vypořádanie BSM, na základe ktorého bol zaviazaný vyplatiť jej v rámci vyrovnania podielov sumu 3.760,54 Eur v splátkach 100 Eur mesačne.

11. Konania vo veciach výživného plnoletých osôb sa prejednávajú a rozhodujú podľa zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP).

12. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

14. Podľa § 386 písm. b/ CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

15. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

16. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

17. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

19. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd skôr, ako pristúpil k posudzovaniu dôvodnosti podaného odvolania z jeho vecnej stránky, posúdil, či odvolatelia splnili všetky zákonom vyžadované podmienky, ktoré odvolaciemu súdu umožnia odvolania meritórne prejednať. Jedna z podmienok prípustnosti odvolania je upravená v ust. § 359 CSP, a to, že odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Zo spisu je zrejmé, že navrhovateľka sa podaným návrhom zo dňa 8.10.2019 domáhala určenia príspevku na výživu rozvedenej manželky v sume 600 Eur mesačne. Na pojednávaní dňa 2.7.2020 navrhla, aby súd zaviazal povinného uhrádzať príspevok na výživu rozvedenej manželky v sume 250 Eur mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci navrhovateľke a v prevyšujúcej časti zobrala návrh späť. Na základe toho, súd prvej inštancie výrokom I napadnutého rozsudku konanie v časti prevyšujúcej výšku príspevku na výživu rozvedenej manželky 250 Eur mesačne zastavil. V tejto časti, teda v plnom rozsahu, vyhovel návrhu navrhovateľky. Navrhovateľka podala odvolanie proti všetkým výrokom napadnutého rozsudku, teda aj proti výroku o čiastočnom zastavení konania. Vzhľadom k tomu, že odvolanie môže podať len strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, navrhovateľka nebola oprávnenou osobou na podanie odvolania proti výroku o zastavení konania v časti prevyšujúcej výšku príspevku na výživu rozvedenej manželky 250 Eur mesačne, preto odvolací súd v tejto časti odvolanie navrhovateľky podľa § 386 písm. b/ CSP odmietol.

20. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o zamietnutí návrhu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP s tým, že nie je odvolacími dôvodmi viazaný podľa § 66 CMP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav veci, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, pričom starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami navrhovateľky uplatnenými v odvolaní, ktoré uviedla v návrhu, resp. v priebehu konania pred súdom prvej inštancie a ani v odvolacom konaní neuviedla žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o jej nároku na určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky. Odvolací súd dospel k záveru, že v priebehu konania na súde prvej inštancie boli nepochybne zistené a preukázané všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o určení príspevku na výživu rozvedenej manželky, v dôsledku čoho ani odvolací súd nemal pochybnosti o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, a teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. V tomto prejednávanom prípade súd prvej inštancie dôsledne vykonal dokazovanie a úplne zistil skutočný stav, ktorý následne správne právne posúdil, pričom jeho skutkové a právne závery zjavne nie sú svojvoľné, neudržateľné a ani neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

21. Odvolací súd považuje za potrebné pripomenúť, že zo zákonných ustanovení citovaných v napadnutom rozsudku týkajúcich sa určovania príspevku na výživu rozvedeného manžela (§72 ZR) vyplýva, že zánikom manželstva zanikajú všetky osobné a osobnomajetkové práva a povinnosti manželov. Zaniká teda aj vzájomná vyživovacia povinnosť medzi manželmi, ktorá má manželom zabezpečiť zásadne rovnakú životnú úroveň. Dôvodom pre priznanie príspevku nie je rozdiel v životnej úrovni bývalých manželov po rozvode manželstva, ani skutočnosť, že navrhovateľovi klesla životná úroveň oproti obdobiu pred zánikom manželstva a ani to, že si vlastnou prácou nedokáže zarobiť

dostatok prostriedkov na uspokojovanie potrieb v rozsahu ako počas trvania manželstva. Jedinou relevantnou skutočnosťou môže byť fakt, že bývalý manžel nie je schopný sám sa primerane živiť. Životná úroveň bývalých manželov sa neskúma, ani neporovnáva. Nemožno skúmať ani porovnávať ani životnú úroveň navrhovateľa počas trvania manželstva a po jeho rozvode. Dokazovanie súdu sa na strane oprávneného obmedzuje len na porovnanie jeho možností, schopností, majetkových pomerov a primeraných potrieb. Ak súd zistí, že nie je objektívne alebo subjektívne v možnostiach rozvedeného manžela živiť sa primeraným spôsobom samostatne, potom až následne posúdi, či druhý rozvedený manžel má možnosti prispievať mu na výživu určitou sumou tak, aby boli potreby oprávneného zabezpečené v primeranej miere.

22. V tomto prejednávanom prípade bolo nepochybne preukázané, že bolo subjektívne aj objektívne v možnostiach navrhovateľky živiť sa primeraným spôsobom samostatne. V konaní bolo jednoznačne osvedčené, že navrhovateľkin zdravotný stav ju nevyradil z pracovného pomeru, o čom svedčí skutočnosť, že počas rozhodnej doby bola schopná sa zamestnať a primerane sa živiť. Na tejto skutočnosti nemení nič ani fakt, že bola zamestnaná len od 1.1.2020 do 31.12.2020 a od 1.1.2021 je vedená ÚPSVaR Rožňava v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Rozhodujúcou je skutočnosť, že bolo v jej možnostiach samostatne sa živiť primeraným spôsobom. Sama uviedla, že je aktívna a schopná pracovať a po odchode povinného ako živateľa rodiny sa sama postarala o domácnosť a spoločnú dcéru. Aj keď preukázala, že je od roku 1996 liečená neurológom pre primárne generalizované epileptické paroxyzmy a je na antiepileptickej liečbe, nepreukázala, že by sa jednalo o takú jej subjektívnu skutočnosť, ktorá by ju oprávňovala na priznanie príspevku na výživu rozvedenej manželky. Za objektívnu nemožnosť živiť sa primeraným spôsobom samostatne považovala nedostatok práce v regióne, čo preukázala aj potvrdeniami o hľadaní si zamestnania zo dňa 15.6.2020 a 22.6.2020. Tu odvolací súd poukazuje na to, že uvedené potvrdenia sú za obdobie, kedy bola navrhovateľka riadne zamestnaná, iné potvrdenia o hľadaní si práce nepredložila. Naproti tomu povinný mal vedomosť, že napríklad v spoločnostiach F. a.s. či Q. W. s.r.o. boli voľné pracovné miesta. Odvolací súd sa preto v plnom rozsahu stotožnil s hodnotením súdu prvej inštancie, že navrhovateľka nespĺnila základnú zákonnú podmienku pre priznanie príspevku na výživu rozvedenej manželky a to, že nie je objektívne alebo subjektívne v jej možnostiach živiť sa primeraným spôsobom samostatne. Keďže nie je splnená táto zákonná podmienka, bolo nadbytočné ďalej zisťovať schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prispievať na jej výživu určitou sumou tak, aby boli jej potreby zabezpečené v primeranej miere. Navyiac, súd prvej inštancie správne poukázal aj na skutočnosť, že vyživovacia povinnosť môže byť plnená aj poskytovaním vecných plnení, v tomto prípade umožnením bývania navrhovateľky v rodinnom dome povinného.

23. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie aj v napadnutom výroku o trovách konania a dospel k záveru, že aj keď výrok neodôvodnil, rozhodol v zmysle § 52 CMP vecne správne. Povinný tvrdil, že súd prvej inštancie pochybil, keď mu nepriznal právo na náhradu trov konania, aj keď mal vo veci plný úspech (podľa zásady úspešnosti) a vyslovil názor, že aj podľa § 55 CMP by bolo spravodlivé s poukazom na ním uvedené skutočnosti priznať mu právo na náhradu trov konania. Odvolací súd konštatuje, že zásadu úspešnosti nie je možné uplatňovať v konaní podľa CMP a to vzhľadom na okruh vecí, ktoré sú prejednávané v režime tohto zákona, ako aj z dôvodu prítomnosti verejného záujmu. V týchto konaniach platí, že každý z účastníkov si platí trovy konania sám (§ 49 CMP) a žiaden z nich nemá ani nárok na ich náhradu od iného účastníka. Toto všeobecné pravidlo formulované ako generálna klauzula je prelomené v dvoch prípadoch a to podľa § 53 a § 55 CMP. Podľa § 53 CMP sa priznanie náhrady trov konania týka len konaní vo veci určenia rodičovstva a konaní vo veciach notárskych úschov. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, účastník si ich musí riadne uplatniť a musia byť náležite odôvodnené. Pri hodnotení kritérií, súd nemôže brať do úvahy len osobné a majetkové pomery účastníkov. Relevantné by mali byť okolnosti prejednáwanej veci, prípadne vykonávanie obštrukcií v konaní. V tomto prípade si navrhovateľka pred súdom prvej inštancie nárok na náhradu trov konania neuplatnila, povinný si nárok na náhradu trov konania uplatnil, ale jeho priznanie ničím neodôvodnil. Obaja si uplatnili nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd konštatuje, že návrh na priznanie príspevku na rozvedeného manžela je bežným návrhom, nemožno ho vo svojej podstate považovať za šikanózný. Zo spisu je zrejmé, že ani jedna strana nekonala vo veci obštrukčne. Poukazovanie povinného na nesplnenie hmotnoprávnych predpokladov navrhovateľky na priznanie nároku, prípadne neunesenie dôkazného bremena, súd zohľadnil pri rozhodovaní vo veci samej zamietavým výrokom. Súčasne odvolací súd konštatuje, že sa nejednalo o svojvoľné uplatnenie

nároku a zároveň ani nezistil žiadne okolnosti prípadu, pre ktoré by bolo spravodlivé priznať niektorej zo strán nárok na náhradu trov konania, vrátane odvolacieho konania.

24. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v jeho výrokoch o zamietnutí návrhu a o trovách konania potvrdil ako vecne správny a pretože sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

25. Keďže odvolací súd nezistil žiadne okolnosti prípadu, pre ktoré by bolo spravodlivé priznať niektorej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania, o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 a § 55 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

26. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).